

Vliv místních poplatků na rozvoj cestovního ruchu

MMR-1489/2014-54

Odpovědný řešitel – Ing. Lucie Plzáková, Ph.D.
Praha 29.4. 2015

1. Základní informace o projektu

Cíl projektu – Cílem projektu je posoudit vliv vybraných místních poplatků z ubytovací kapacity a za lázeňský nebo rekreační pobyt do rozpočtu obcí na návaznou podporu rozvoje cestovního ruchu na jejich území a navrhnout možné přístupy k legislativní úpravě zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů.

- **Termín řešení:** 15. 8. 2014 – 31. 3. 2015
- **Rozpočet projektu v Kč:** 242.000 Kč
- **Poskytovatel dotace/Zadavatel projektu:** MMR
- **Členové řešitelského týmu:** Ing. Petr Studnička, Ing. Šárka Tittelbachová, Ph.D.

2. Metodika

- Analýza sekundárních dat – analýza časových řad, indexní analýza, korelační a regresní analýza.
- Sběr a vyhodnocení primárních dat
 - Řízené rozhovory
 - Zástupci AHR ČR, SMO ČR
 - Hoteliéři
 - Dotazníkové šetření – 56 vybraných obcí
- Desk research – analýza dokumentů – závazné vyhlášky vybraných obcí
- Komparace – výše sazeb místních poplatků u vybraných evropských měst
- Case study – Velké Karlovice, Boží Dar, Svobodný stát Sasko
- Syntéza poznatků a návrh opatření

3. Dosažené výsledky projektu - úvod

- Poplatek z ubytovací kapacity platí ubytovatel a jeho maximální výše je 6 Kč za každé využité lůžko a den. Sazba tohoto poplatku se změnila od roku 1991 do současnosti dvakrát.
- Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt lze vybírat v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu. Pro obec jej vybírá od hostů ubytovatel. Maximální sazba je 15 Kč za osobu a den. Od roku 1991 se sazba tohoto poplatku nezměnila.

3. Dosažené výsledky projektu - úvod

- Z celkového počtu 6 242 obcí v České republice vybíralo v roce 2013 místní poplatek z ubytovací kapacity (UK) 1 442 obcí (23,1 %) a místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt (LRP) 907 obcí (14,5 %). U obou místních poplatků má z hlediska objemu peněžních prostředků dominantní postavení hlavní město Praha.

Tab. 1 OBJEM VÝBĚRU MÍSTNÍCH POPLATKŮ NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY A V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE V LETECH 2000 A 2013 (V KČ)

	Česká republika		Hlavní město Praha	
	UK	LRP	UK	LRP
2000	64 762 020	213 990 740	21 701 880	88 803 830
2013	213 139 953	300 677 770	107 586 750	138 467 136

Zdroj: Místní zpracování s využitím dat Rozpočet obce (2014)

3. Analýza sekundárních dat

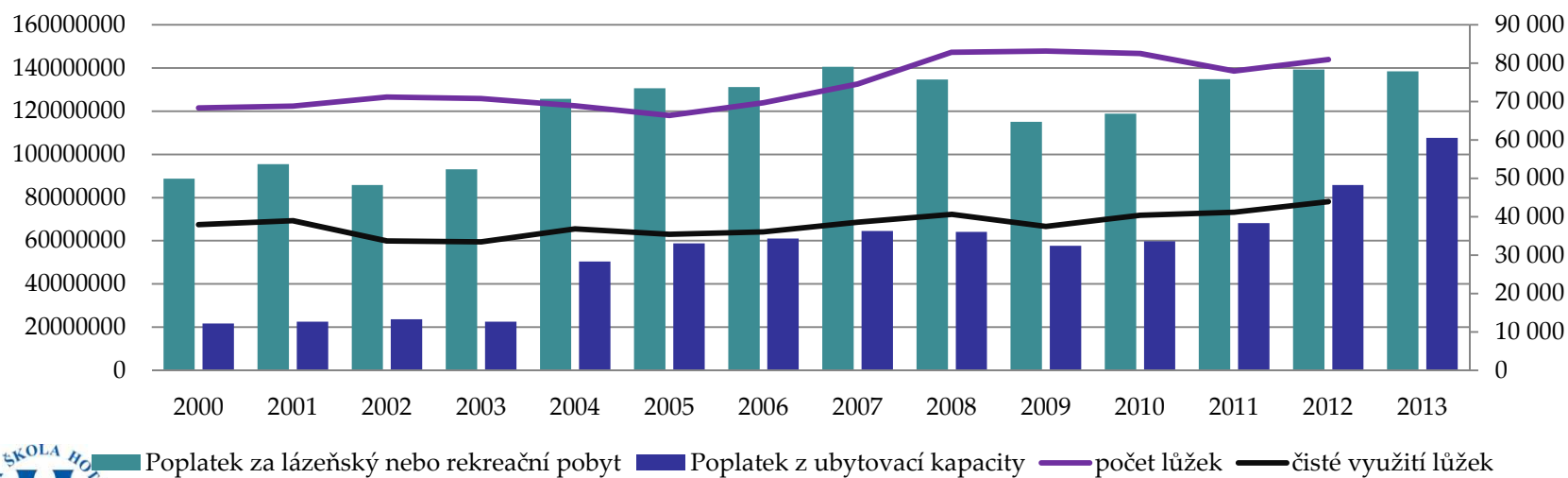
- **Praha**
- **Brno**
- **UNESCO**
- **Lázně** – Karlovy Vary, Mariánské Lázně, Františkovy Lázně, Janské Lázně, Luhačovice, Třeboň, Poděbrady, Jáchymov, Velké Losiny, Karlova Studánka
- **Horská střediska** – Pec P. S., Špindlerův Mlýn, Harrachov, Rokytnice n. J., Boží Dar, Jeseník, Rožnov p. R., Železná Ruda, Liberec, Malá Morávka
- **Obce u vodní plochy** – Lipno n. V., Frymburk, Horní Planá, Černá v Pošumaví, Orlík n. V., Pasohlávky, Mikulov, Doksy, Seč, Milešov
- **Ostatní velká města** – Plzeň, Hradec Králové, Mladá Boleslav, České Budějovice

3. Praha

MP UK	MP LRP
768.4811.80 Kč	1.672.330.136 Kč

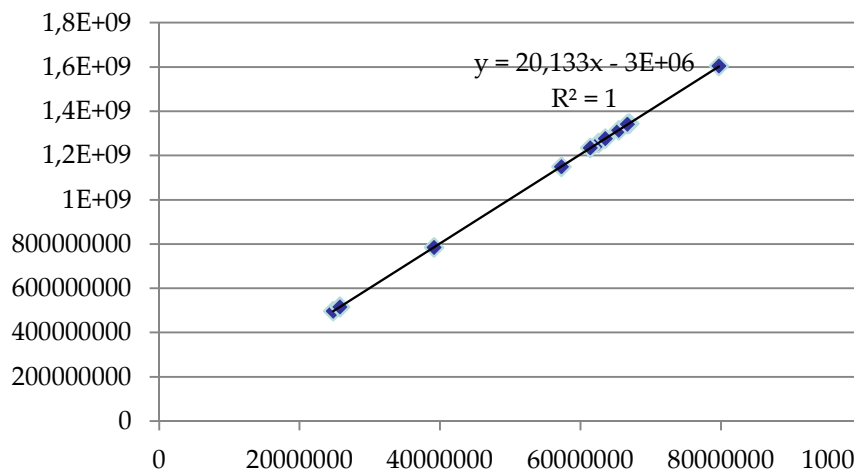
Vývoj místních poplatků ve vztahu k cestovnímu ruchu v Praze v období 2000 - 2013

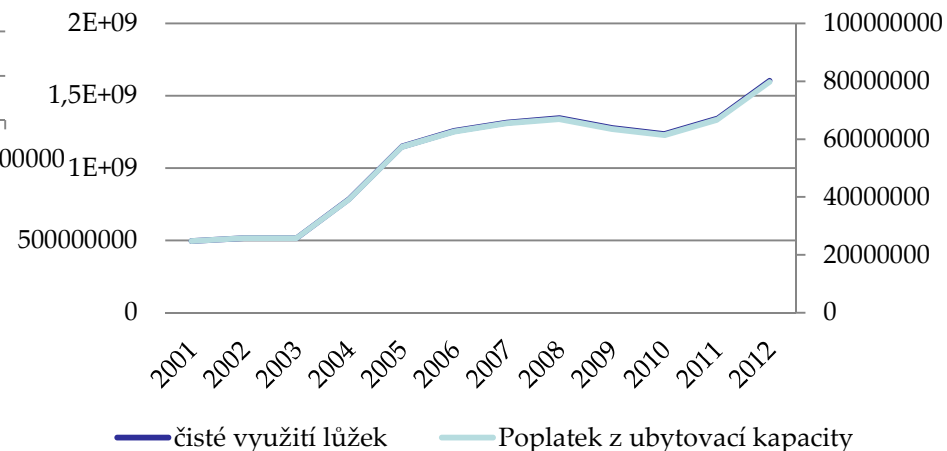
3. Praha – MP UK

Korelační koeficient	Index determinace	Regresní funkce
1	1	Přímka

Korelační pole s proložením trendu

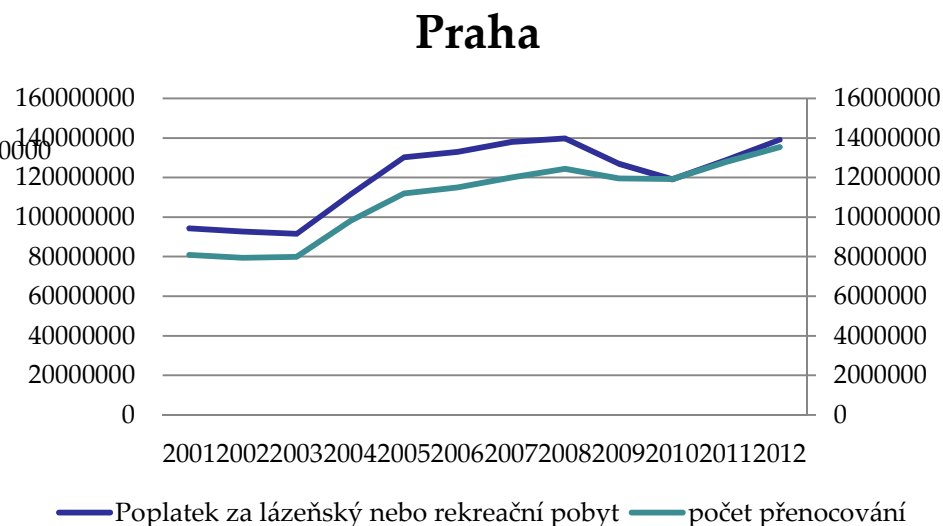
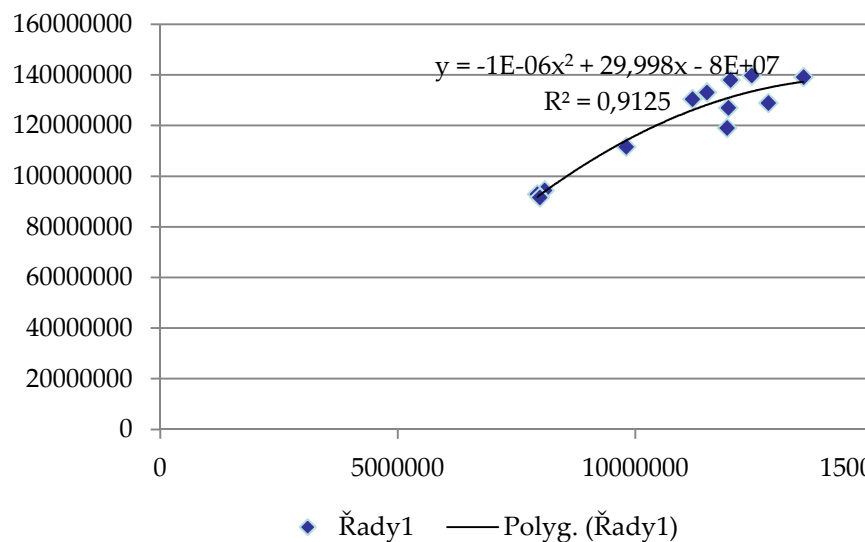

Praha – MP UK

3. Praha – MP LRP

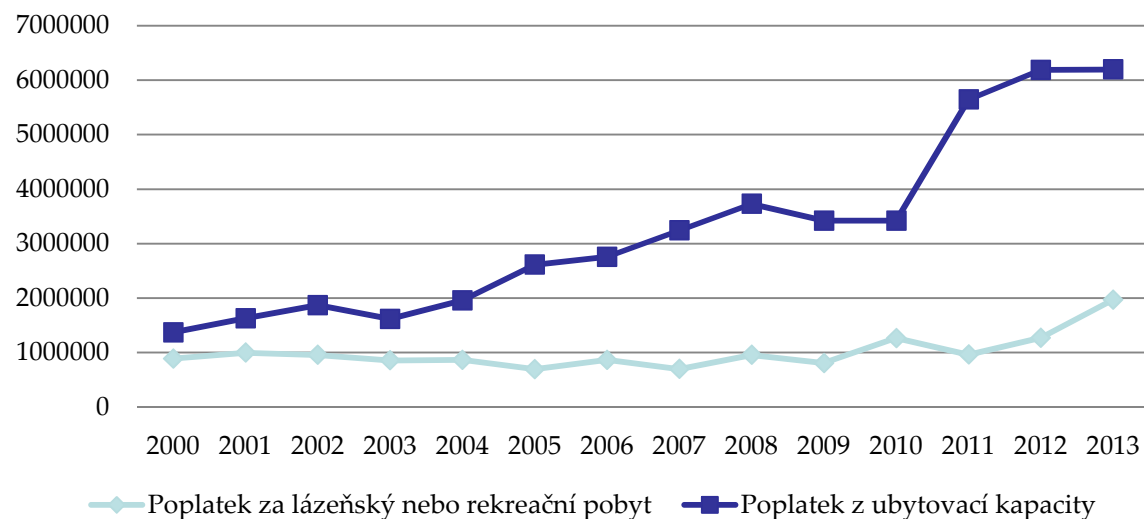
Korelační koeficient	Index determinace	Regresní funkce
0,94	0,91	Polynom 2. stupně

3. Brno

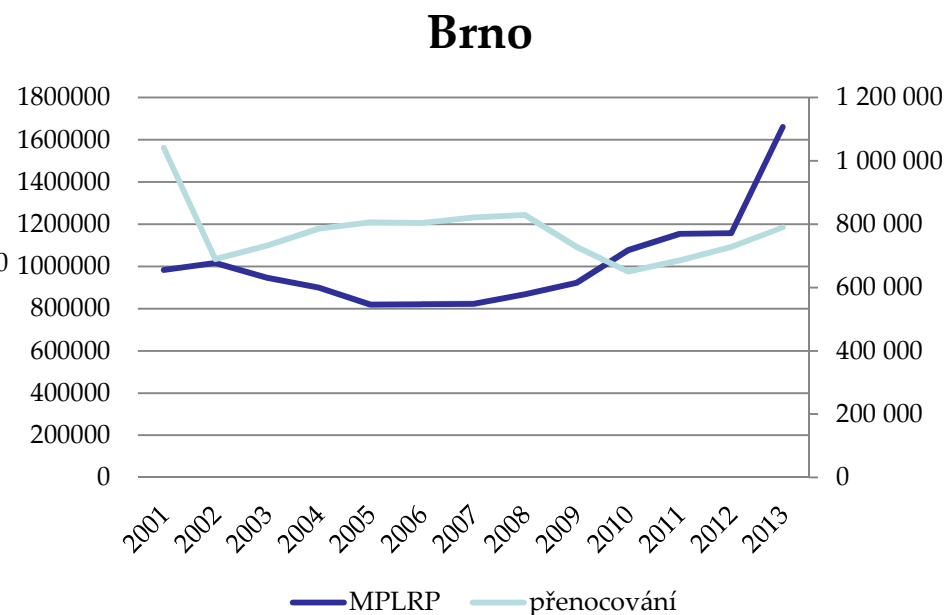
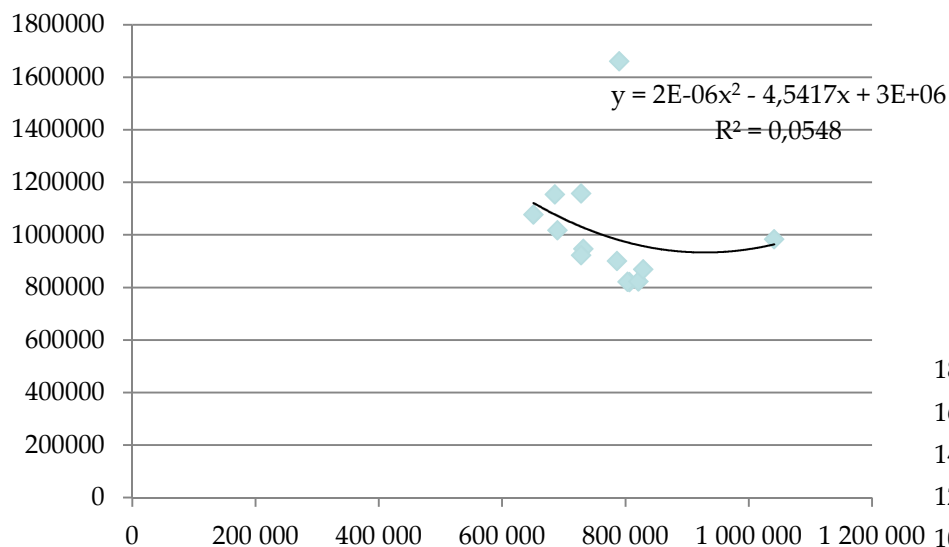
MP UK	MP LRP
45.638.634 Kč	14.034.024 Kč

Vývoj místních poplatků ve vztahu k cestovnímu
ruchu v Brně v období 2000 - 2013

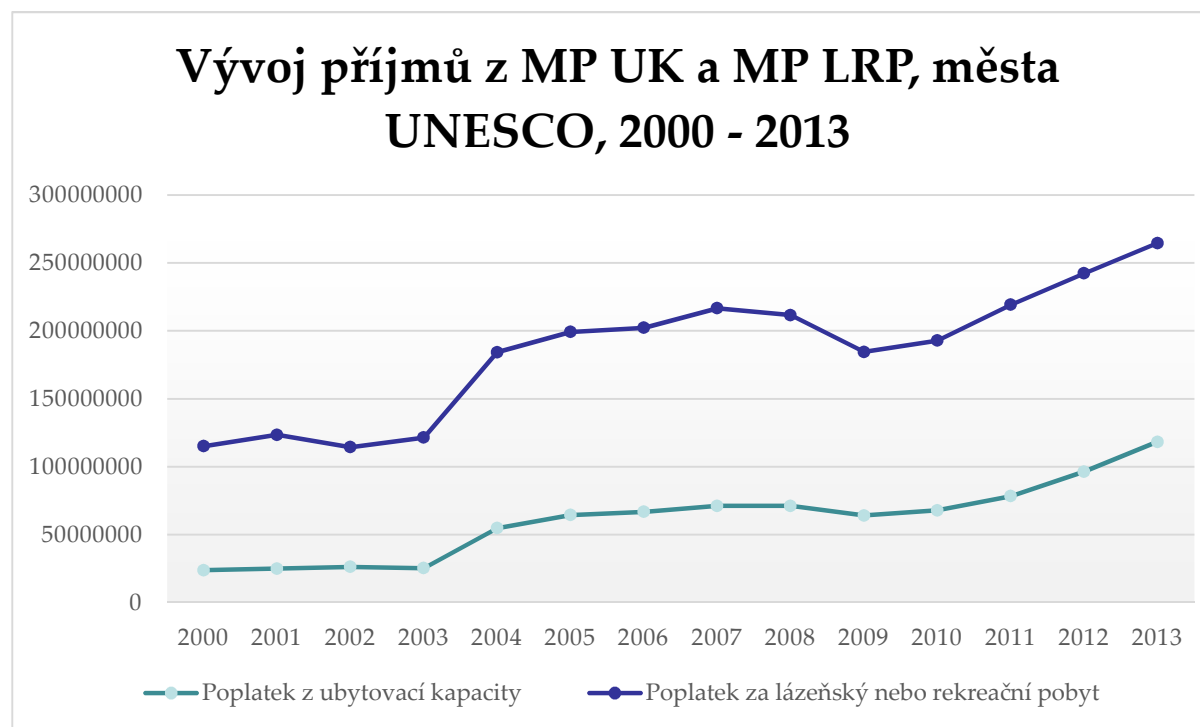
3. Brno - MPLRP

Korelační koeficient	Index determinace	Regresní funkce
-0,18	0,05 (0,03)	Polynom 2. stupně (přímka)

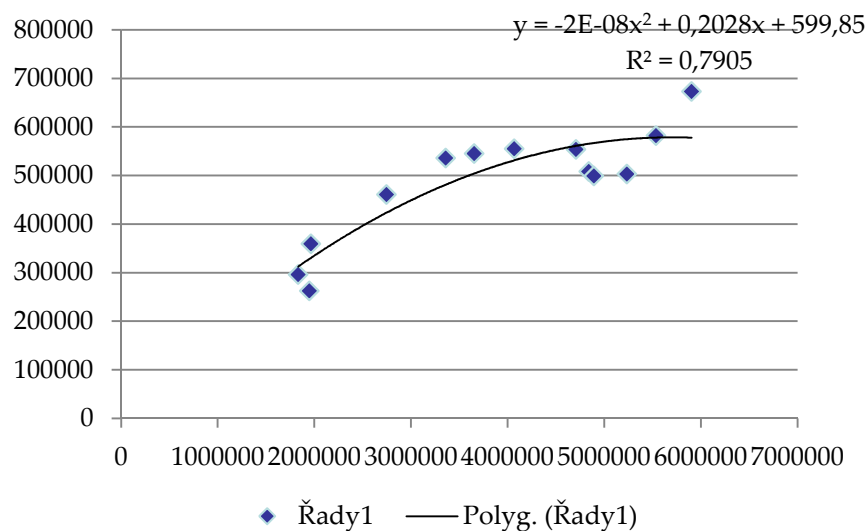
3. UNESCO

MP UK	MP LRP
853.055.736 Kč	1.738.638.047 Kč

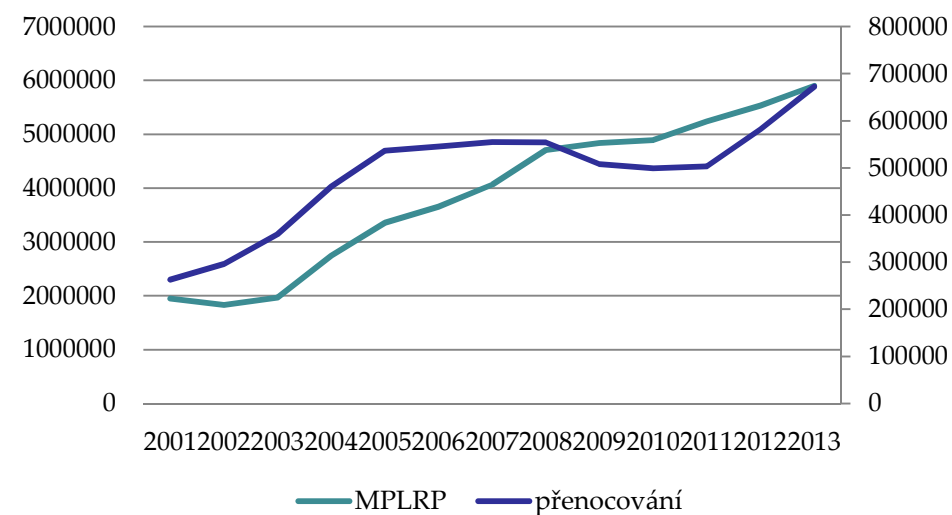

3. UNESCO

Korelační koeficient	Index determinace	Regresní funkce
0,86	0,79	Polynom 2. stupně

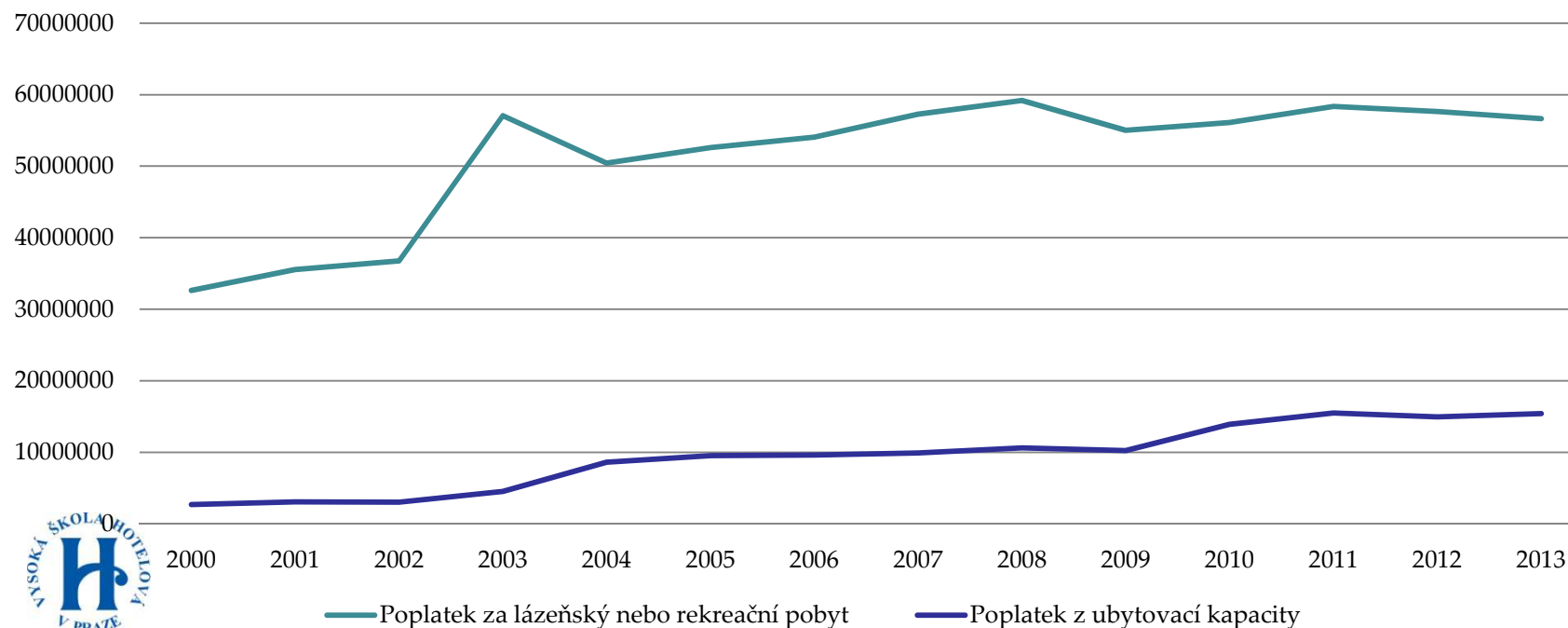
UNESCO

3. Lázně

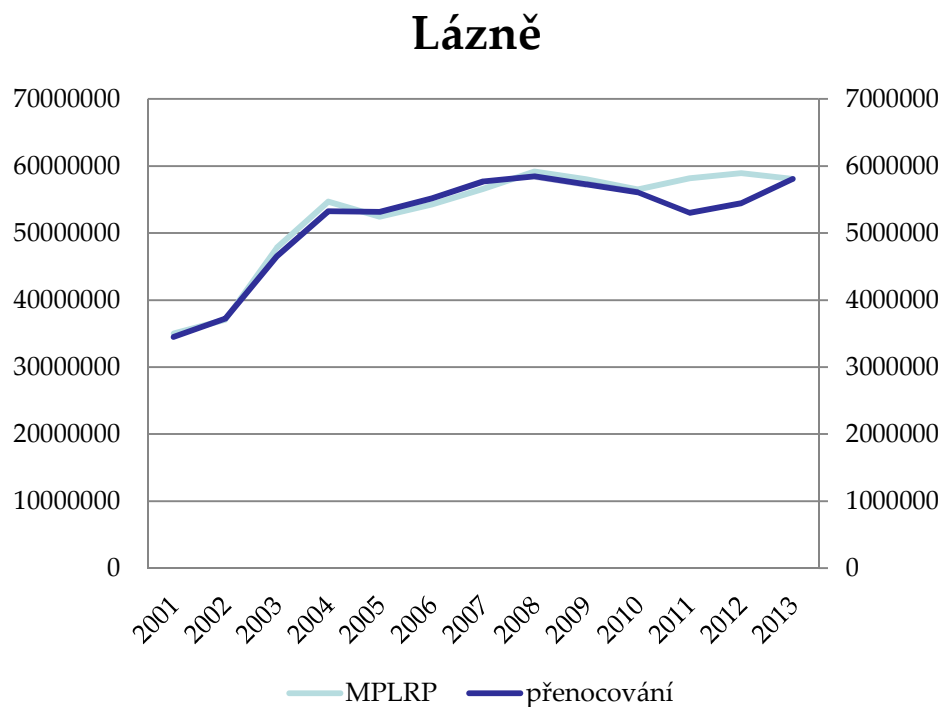
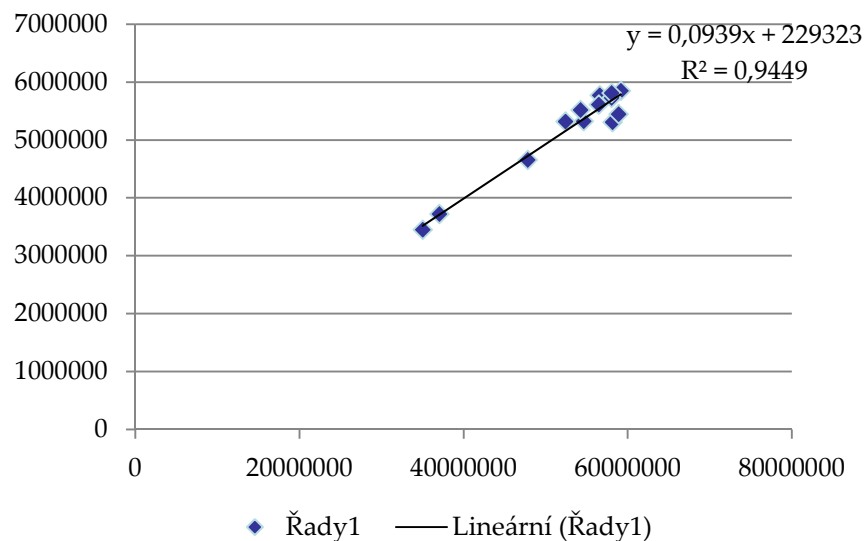
MP UK	MP LRP
131.741.929 Kč	719.420.699 Kč

Vývoj příjmů z MP UK a z MP LRP v lázeňských městech v období 2000 - 2013

3. Lázně

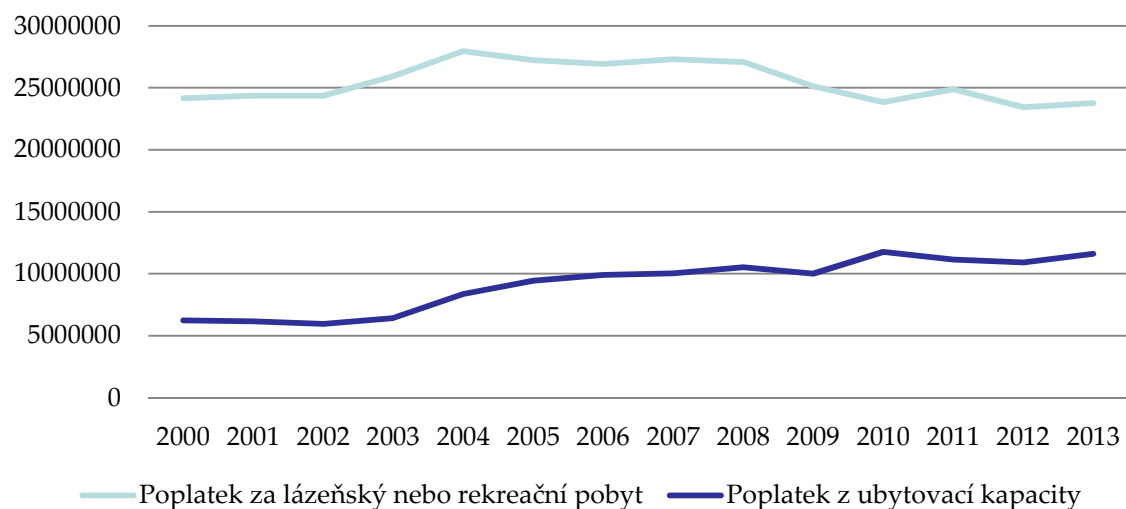
Korelační koeficient	Index determinace	Regresní funkce
0,97	0,94	Přímka

3. Horská střediska

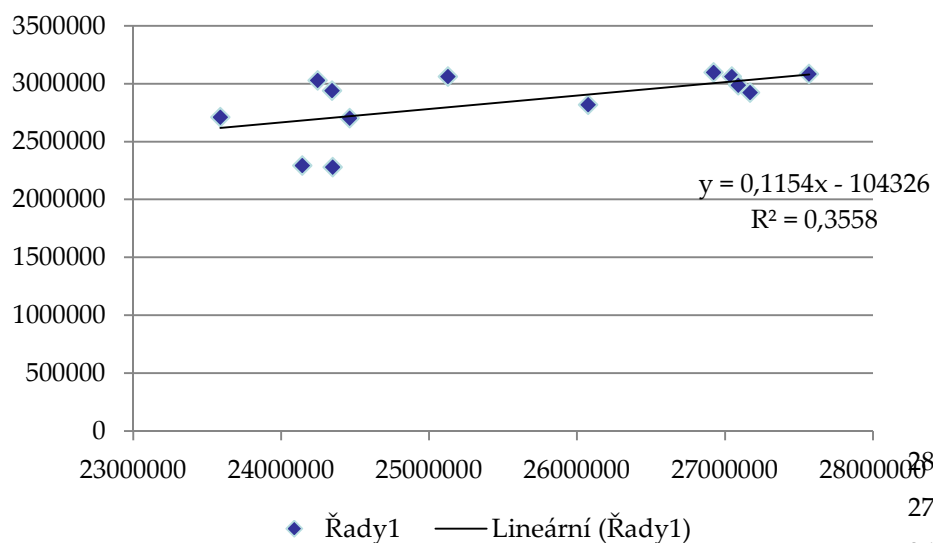
MP UK	MP LRP
128.442.063 Kč	356.307.440 Kč

Vývoj příjmů z MP UK a z MP LRP v
horských střediscích v období 2000 - 2013

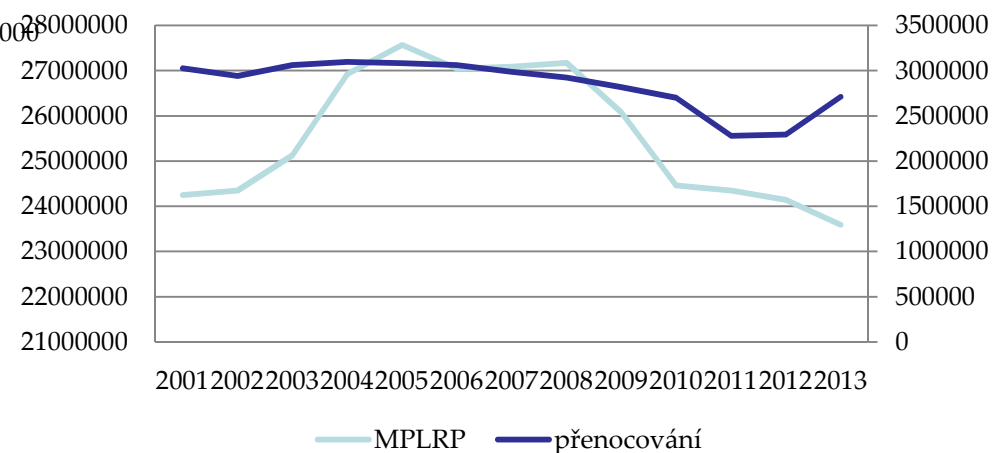

3. Horská střediska

Korelační koeficient	Index determinace	Regresní funkce
0,60	0,355	Přímka

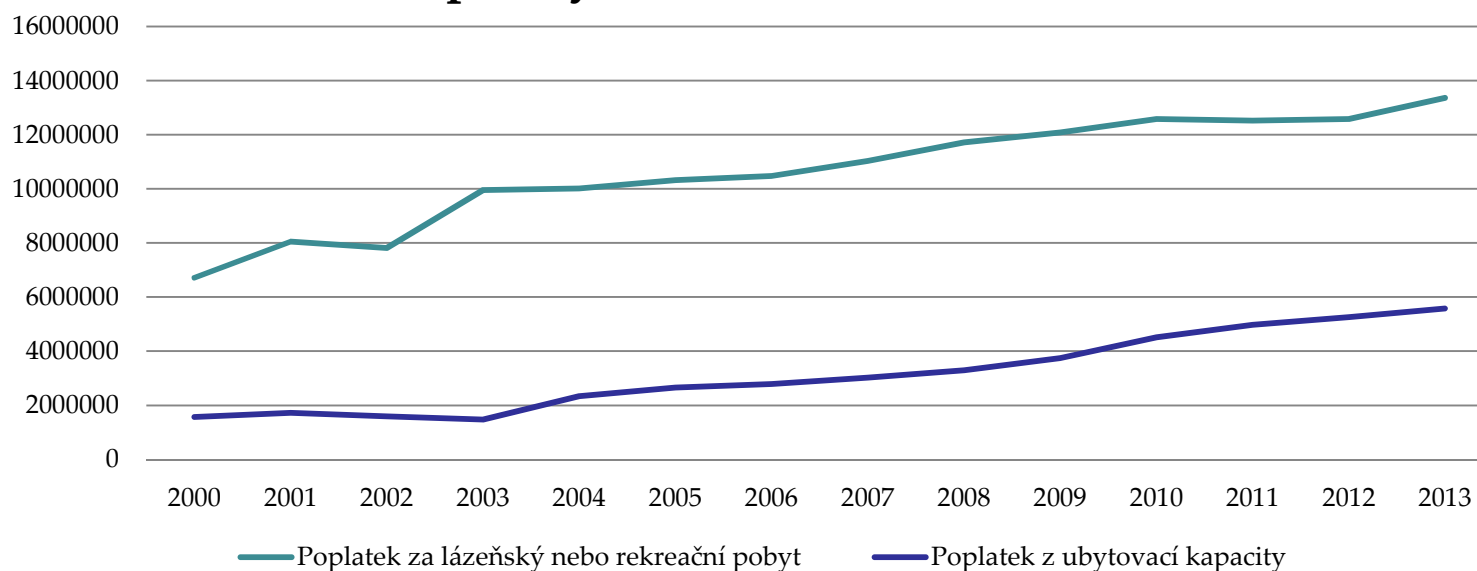
Horská střediska

3. Obce u vodní plochy

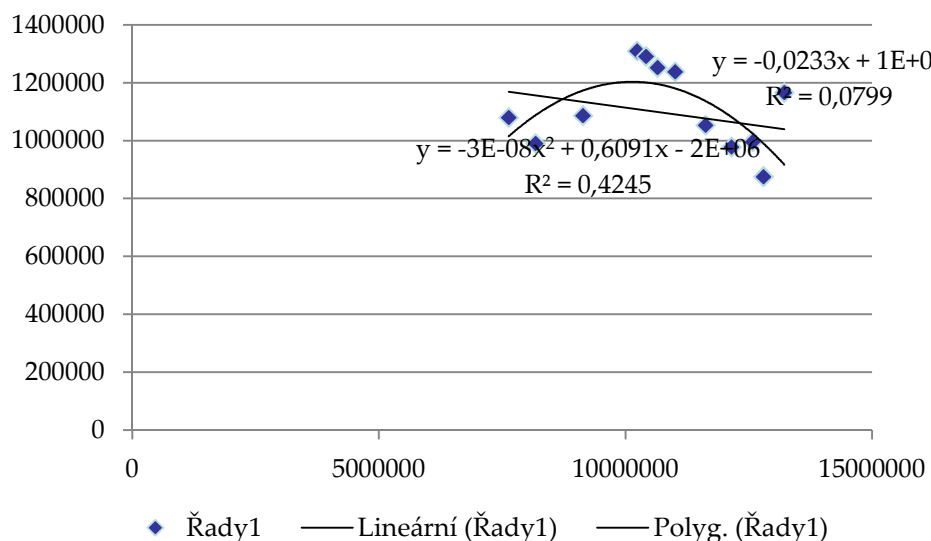
MP UK	MP LRP
44.531.002 Kč	149.196.503 Kč

Vývoj příjmů z MP UK a z MP LRP v obcích u vodní plochy v období 2000 - 2013

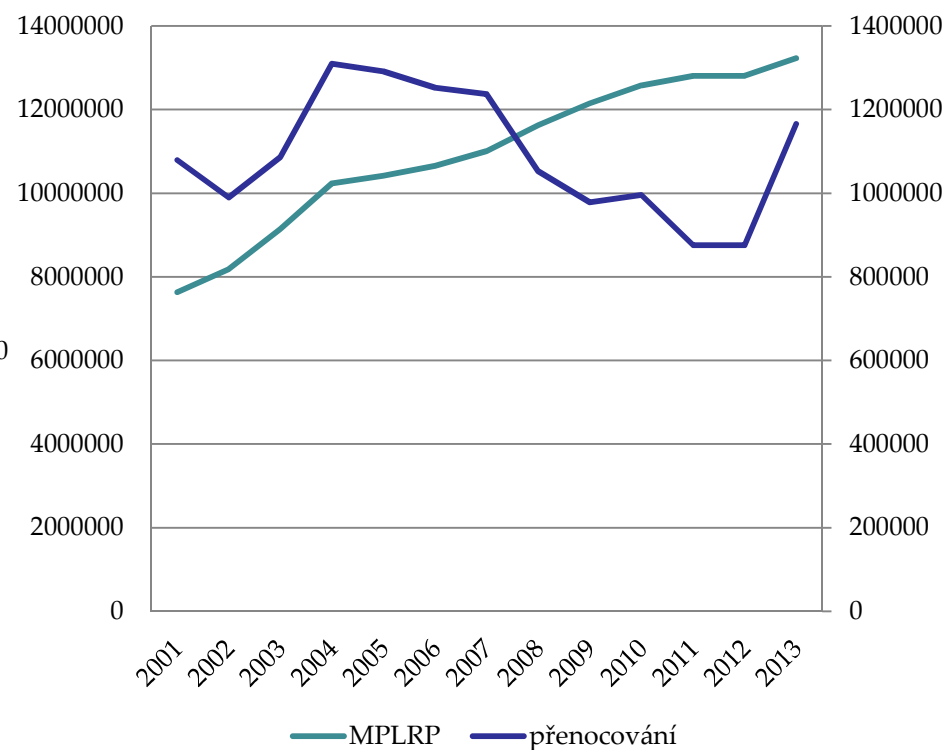

3. Obce u vodní plochy

Korelační koeficient	Index determinace	Regresní funkce
-0,28	0,42	Polynom 2. stupně

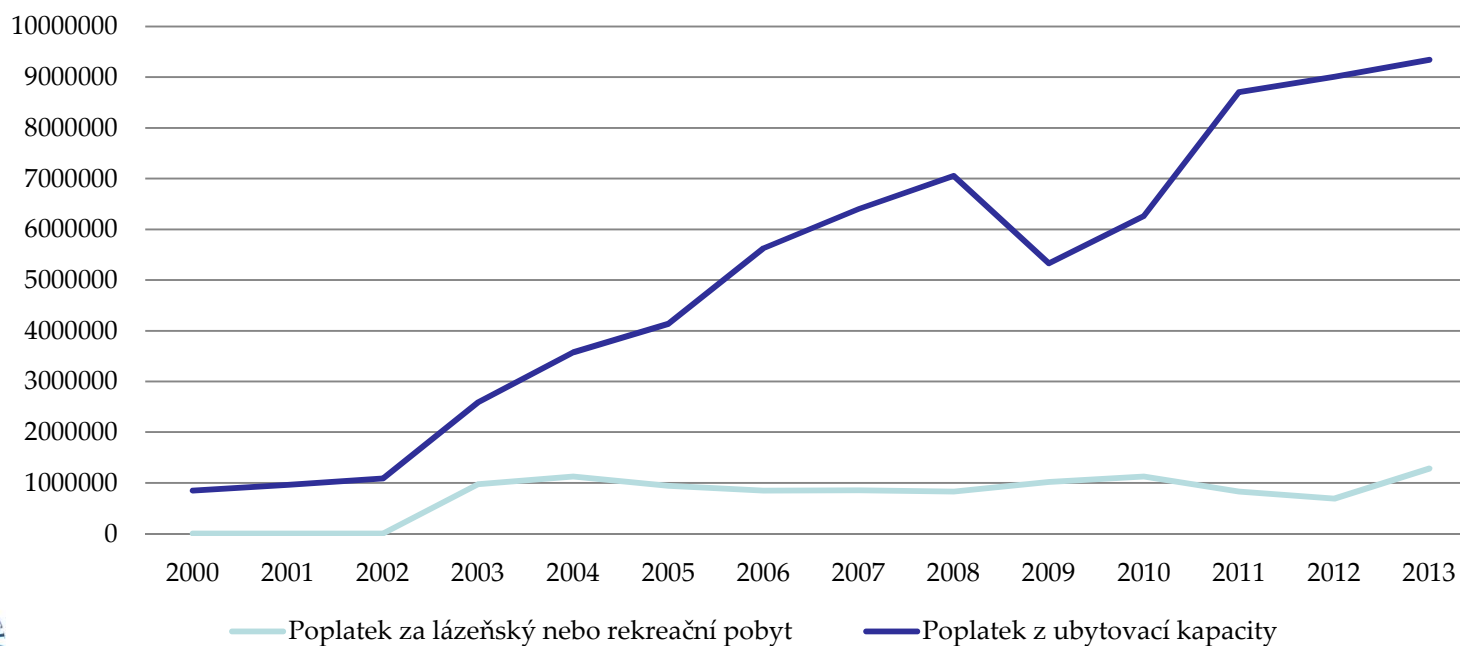
Obce u vodní plochy

3. Velká města

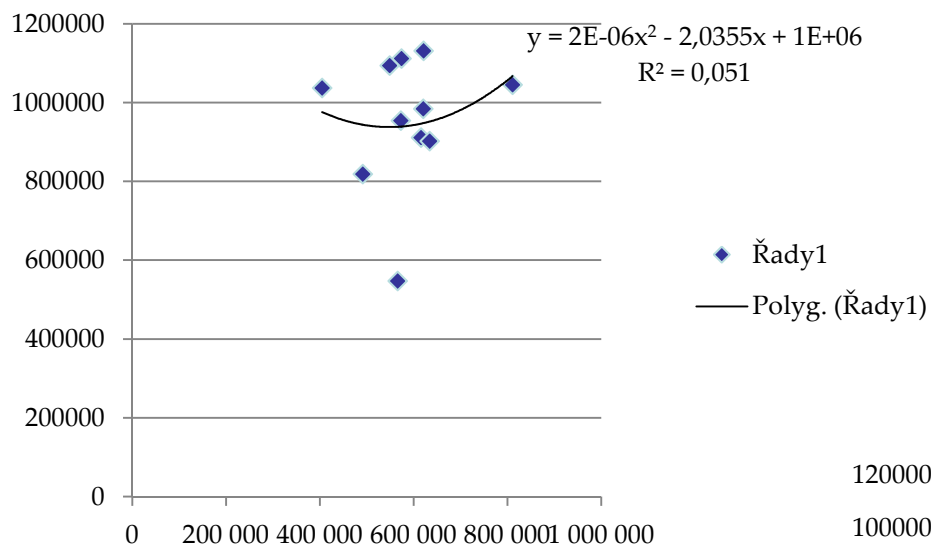
MP UK	MP LRP
70.918.446 Kč	10.536.405 Kč

Vývoj příjmů z MPUK a MPLRP v kategorii velká města, 2000 - 2013

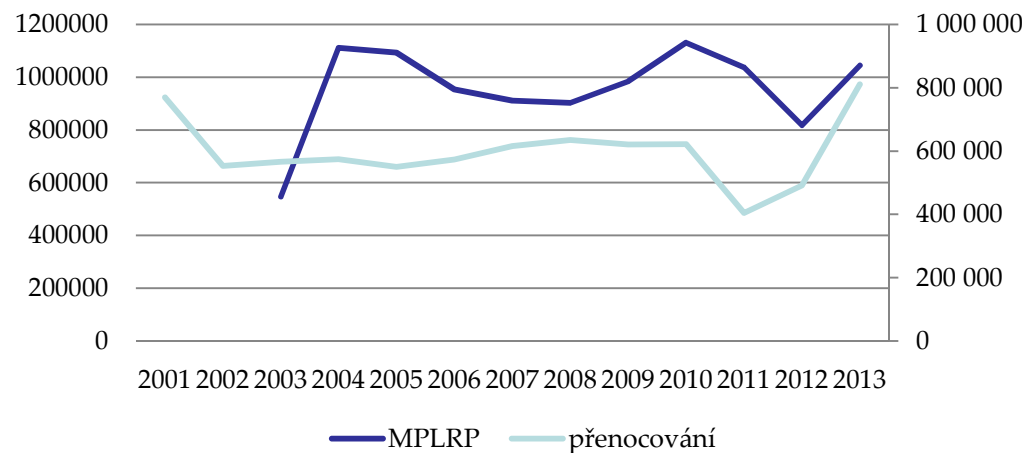

3. Velká města

Korelační koeficient	Index determinace	Regresní funkce
0,13	0,05	Polynom 2. stupeň

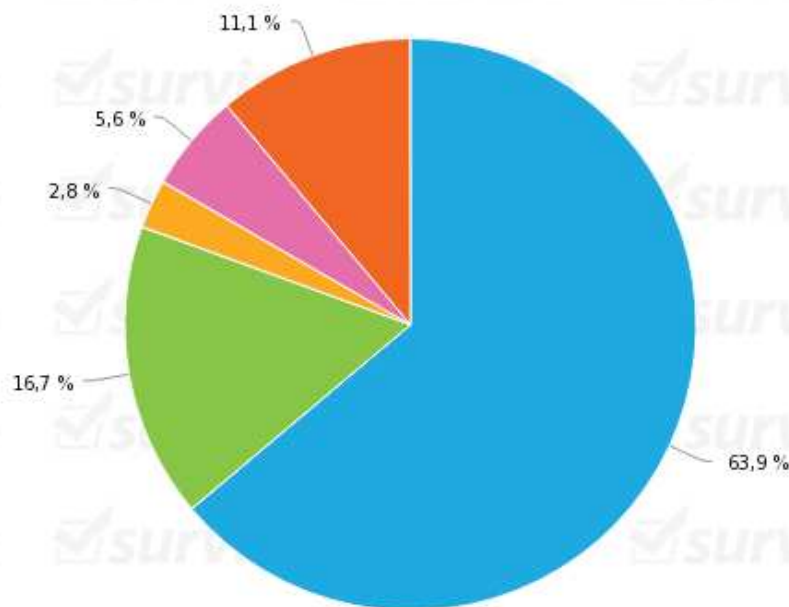
Velká města

3. Dotazníkové šetření - obce

Rozesláno 56 obcím, návratnost 36 (64%)

2 Identifikace respondenta-Vaše současná pozice

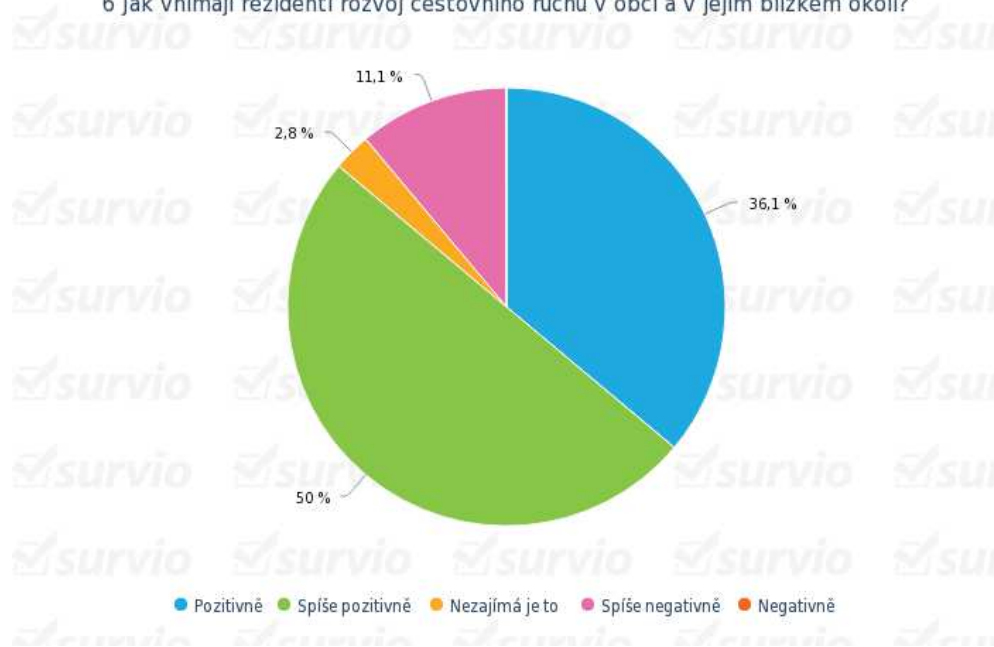
3. Dotazníkové šetření - obce

4 Je cestovní ruch významnou prioritní oblastí rozvoje obce?

3. Dotazníkové šetření - obce

6 Jak vnímají rezidenti rozvoj cestovního ruchu v obci a v jejím blízkém okolí?

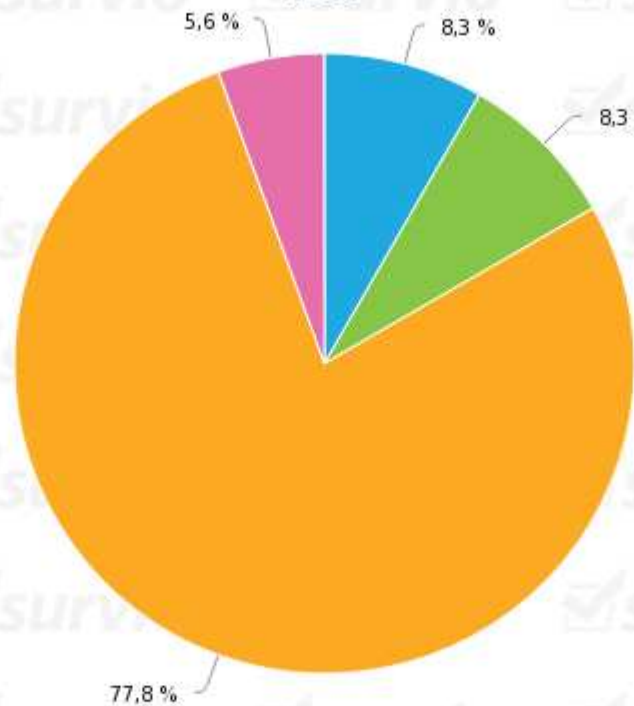
Tabulka 23 Průměrné hodnocení, jak vnímají rezidenti rozvoj cestovního ruchu v obci a v jejím blízkém okolí

Popisky řádků	Vnímání rozvoje cestovního ruchu ze strany rezidentů
Horská střediska	1,57
Lázeňská místa	1,56
Obce u vodní plochy	1,90
Praha	4,00
UNESCO	2,43
Velká města	1,50
<i>Celkový průměr</i>	<i>1,89</i>

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015.

3. Dotazníkové šetření - obce

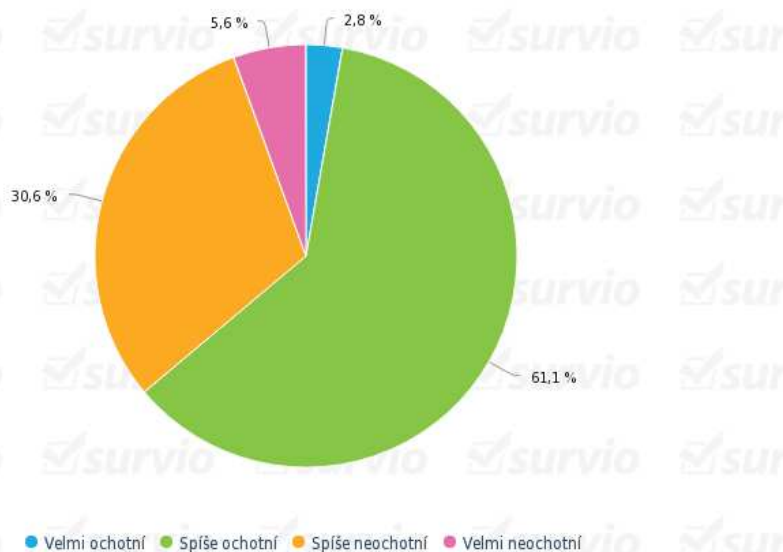
7 Jaký místní poplatek ve vztahu k cestovnímu ruchu vybírá Vámi zastupovaná obec?

- obec vybírá jen místní poplatek z ubytovací kapacity
- obec vybírá jen místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt
- obec vybírá jak místní poplatek z ubytovací kapacity, tak místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt
- obec nevybírá ani jeden z výše uvedených poplatků

3. Dotazníkové šetření - obce

8 Jaká je ochota podnikatelských subjektů platit místní poplatky ve vztahu k cestovnímu ruchu, tzn. místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt nebo místní poplatek z ubytovací kapacity?

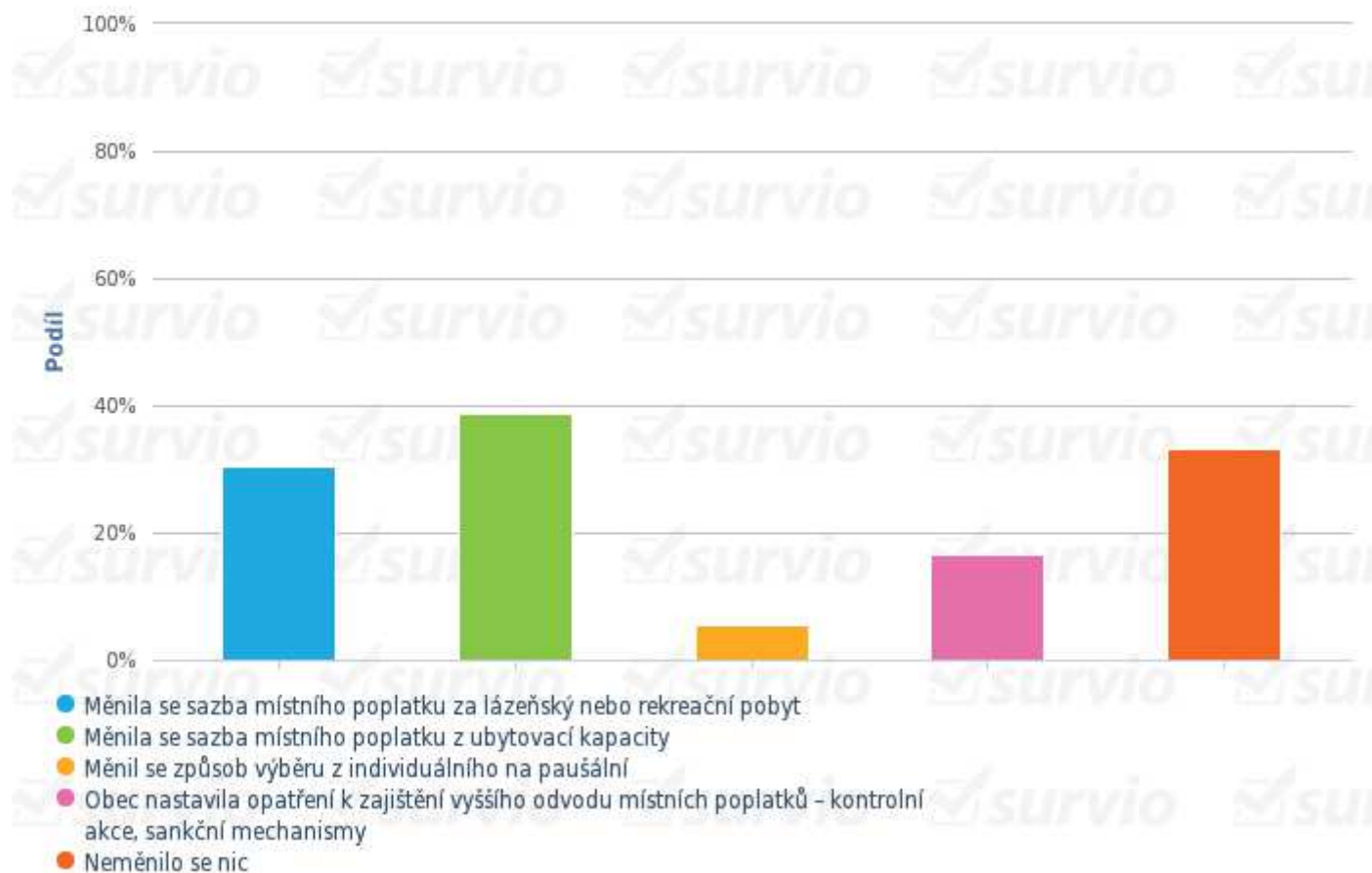
Tabulka 24 Průměrné hodnoty ochoty podnikatelských subjektů platit místní poplatky ve vztahu k cestovnímu ruchu

Kategorie	Průměr z: Jaká je ochota podnikatelských subjektů platit místní poplatky ve vztahu k cestovnímu ruchu, tzn. místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt nebo místní poplatek z ubytovací kapacity?
horské obce	2,57
lázně	2,55
obce u vodní plochy	2,10
Praha	2,00
UNESCO	2,57
velká města	2,00
Celkový průměr	2,39

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015.

3. Dotazníkové šetření - obce

9 Jak se změnila výše sazby a způsob výběru místních poplatků vztahujících se k cestovnímu ruchu za posledních 10 let ve Vaší obci?

3. Dotazníkové šetření - obce

11 Jaké konkrétní činnosti/aktivity v rámci cestovního ruchu podporujete z rozpočtu obce?

- Činnost turistického informačního centra
- Kulturní akce - jakékoliv
- Kulturní akce s návštěvností nad 50 % nerezidentů (sledujeme počet nerezidentů - např. anketou, zbytkovými daty mobilních operátorů)
- Činnost místních spolků v oblasti kultury
- Činnost kulturních zařízení - kulturní střediska, muzea, galerie, divadla
- Činnost organizací cestovního ruchu (destinační management, Convention Bureau)?
- Propagační materiály
- Cyklostezky
- Orientační systém ve vztahu k cestovnímu ruchu v obci
- Provoz cyklobusů/skibusů
- Slevové karty pro turisty
- Jiné

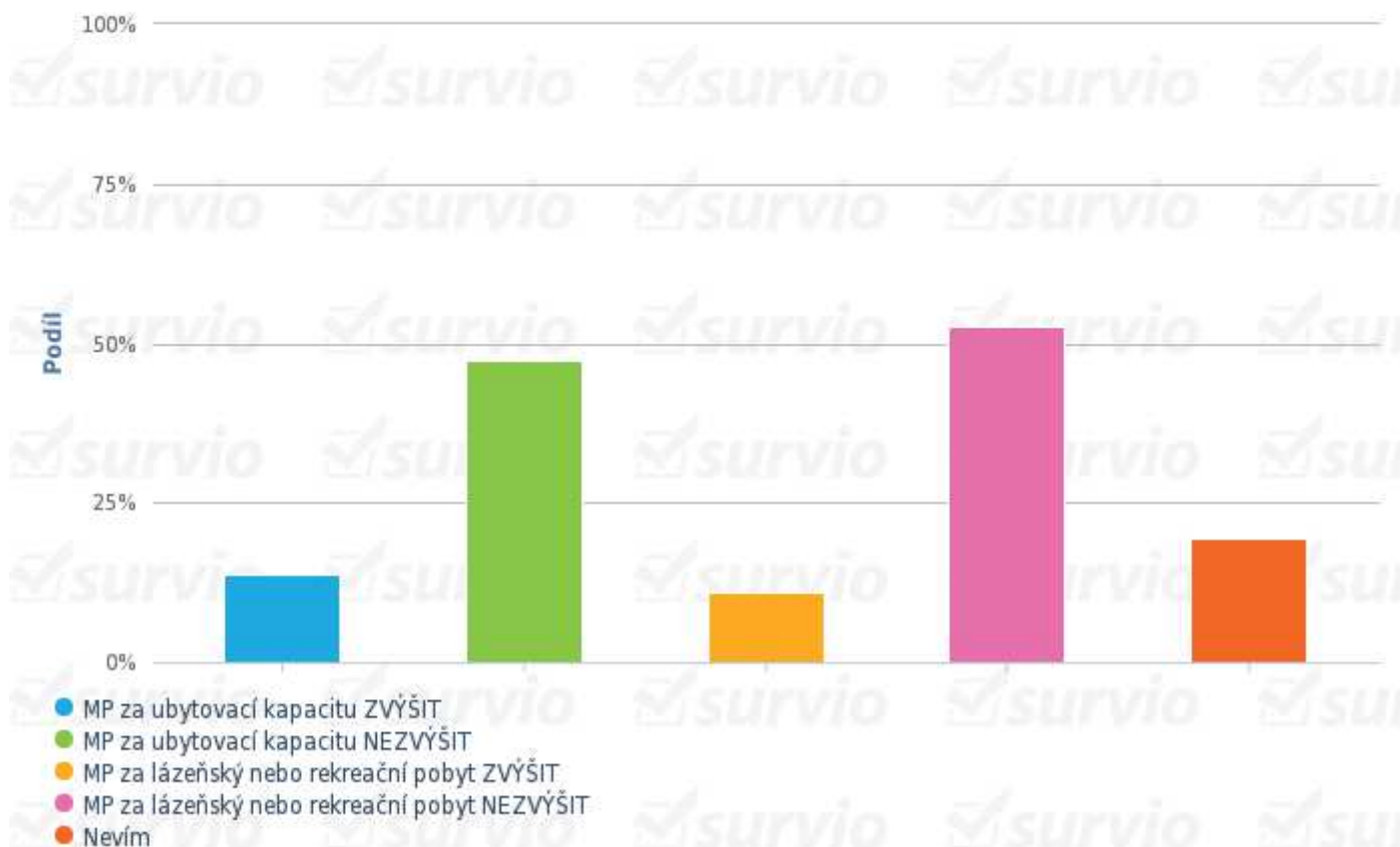
3. Dotazníkové šetření - obce

12 Jaké procento z rozpočtu obce investujete průměrně ročně (za posledních 5 let) do podpory cestovního ruchu?

0,1 - 0,2% PLzeň - TURISMUS, Plzeň 2015 stovky mil	nelze jednoznačně stanovit, téměř vše spojené s CR	nejde přesně určit - mnoho výdajů souvisí s CR	bohužel v průměru jen 0,3% provozních nákladů
cca 2,5 mil ročně, což je 0,5% rozpočtu	neměřitelné	4 miliony	2 mil Kč
1,38%	6 - 8 %	cca 8 %	cca 2 %
0,5%	50000	25 %	20 %
40%	3,3%	1,7%	---
10% (2x)	0,2	20%	17%
3%	2 %	18%	5% (3x)
	-- (2x)	2% (2x)	1%

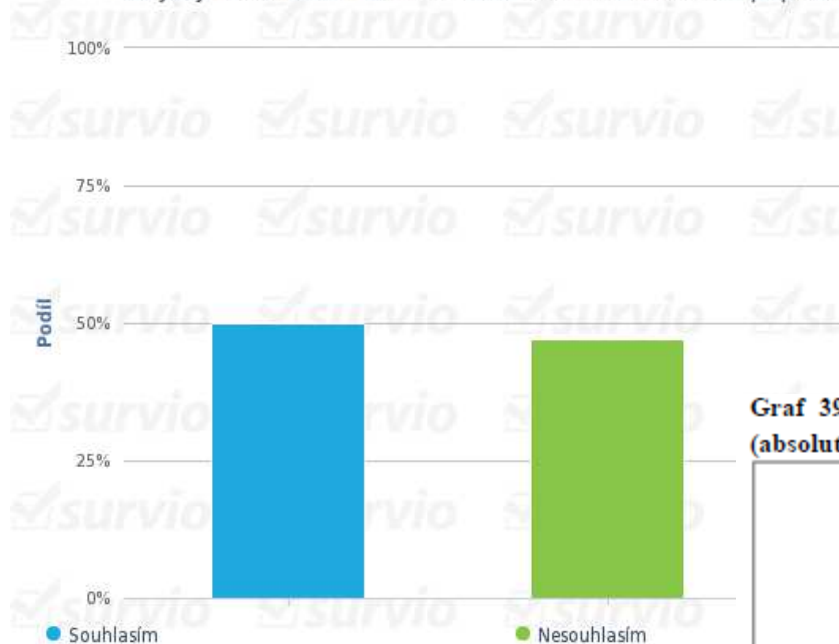
3. Dotazníkové šetření - obce

13 Jaký máte názor na výši sazeb místních poplatků (MP) vztahující se k cestovnímu ruchu včetně možnosti jejich zvýšení?

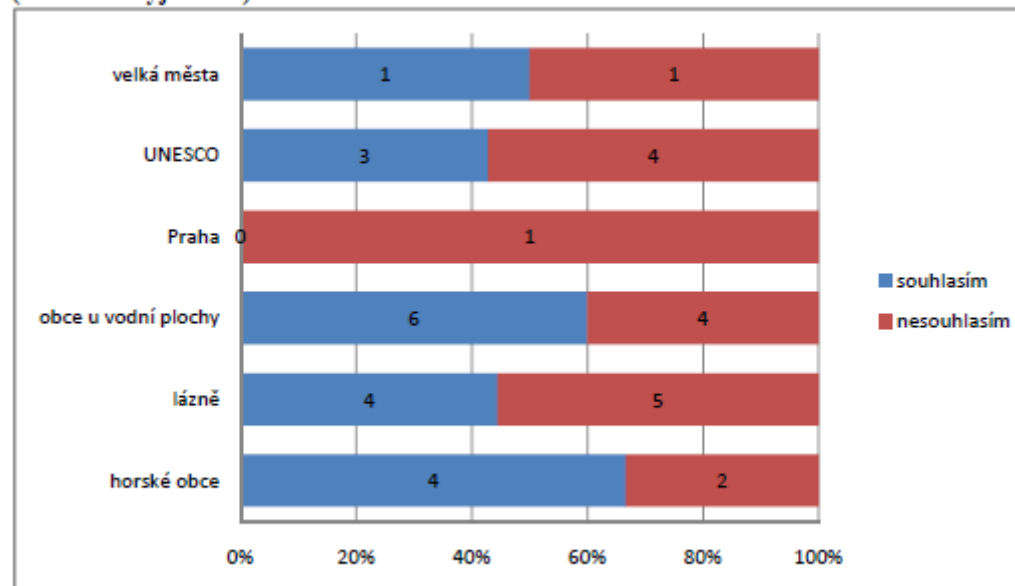

3. Dotazníkové šetření - obce

14 Jaký máte názor na možné sloučení obou místních poplatků

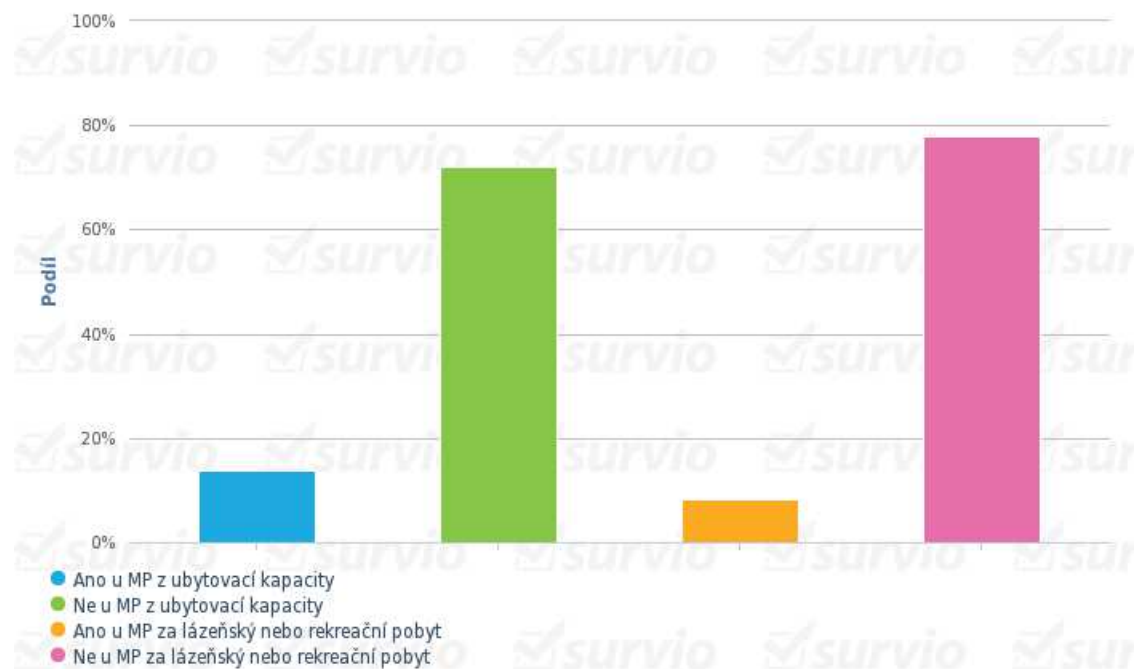
Graf 39 Jaký máte názor na možné sloučení obou místních poplatků do jednoho? (absolutní vyjádření)

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015.

3. Dotazníkové šetření - obce

15 Plánuje obec využít možnost paušálního výběru místního poplatku z ubytovací kapacity nebo místního poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt?

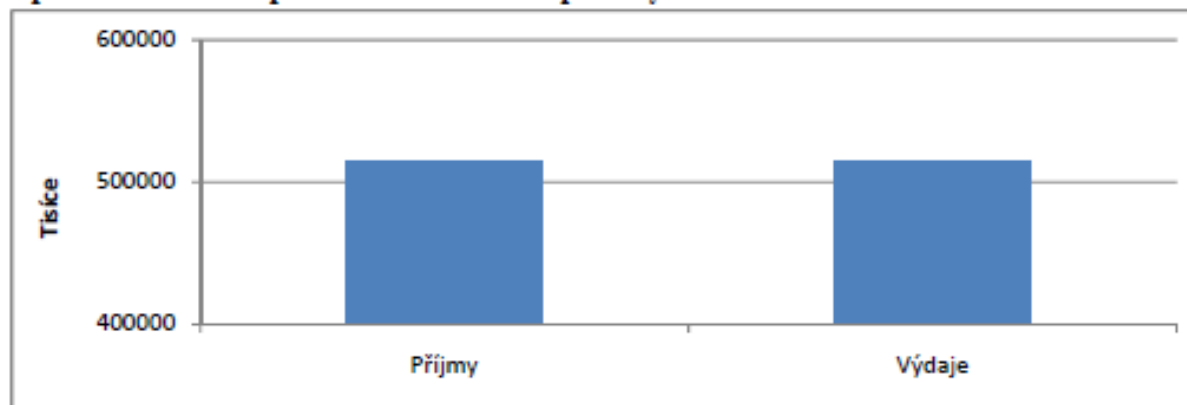
3. Řízené rozhovory - hoteliéři

Otázka	Ano	Ne	Výsledek	Postup
Souhlasil/-a byste se zvýšením sazeb místních poplatků z ubytovací kapacity a za lázeňský nebo rekreační pobyt?	3	12	NEZVYŠOVAT	
Měly by se oba místní poplatky sloučit do jednoho?	11	4	SLOUČIT	
Je vhodnou metodou výběru místních poplatků paušál?	5	10	NEROZVÍJET PAUŠÁL	
Souhlasil/-a byste se změnou formulace ze „zařízení určená k přechodnému ubytování“ na „zařízení užívaná k přechodnému ubytování“?	15	0	ZMĚNIT FORMULACI	
Měly by se zúžit skupiny osob osvobozených od platby poplatku?	11	4	ZÚŽIT, PONECHAT JEN DĚTI	
Souhlasil/-a byste s časovou diferenciací výše sazeb poplatků (vyšší v sezóně, nižší v mimosezóně)?	2	13	NEZAVÁDĚT DIFERENCIACI	
Souhlasil byste s územní diferenciací výše sazeb poplatků (vyšší v centru, nižší na periferii)?	2	13	NEZAVÁDĚT DIFERENCIACI	

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015.

3. Příjmy x Výdaje

Graf 27 Poměr objemu příjmů z místních poplatků a výdajů na cestovní ruch, ubytování a pohostinství v rozpočtech obcí České republiky v roce 2013

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím www.rozpočetobce.cz, 2014.

Za rok 2013 činí celková suma příjmů 513 817 723 Kč a celková suma výdajů činí 515 290 247 Kč. Výdaje tak převyšují příjmy o 1 472 524 Kč. Nicméně je třeba pamatovat na to, že příjmy z místních poplatků vztahujících se k výkonům cestovního ruchu jsou generovány pouze v průměru 18,8 % obcí, kdežto výdaje jsou uvedeny za všechny obce v České republice. Místní poplatky nevybírají ani některá města, která disponují atraktivitami cestovního ruchu, jako jsou například Třebíč, Teplice, a další.

3. Komparace s evropskými městy

	Město	Název poplatku	Výše/Sazba
1.	<i>Bratislava</i>	Daň za ubytování	1,65 €/osoba/noc
			http://www.bratislava.sk/vismo/dokumenty2.asp?id_org=700000&id=74441
2.	<i>Vídeň</i>	Ortstaxe	3,2 % z ceny za ubytování (bez DPH, snídaně a 11 % paušálního odvodu)
			https://www.wien.gv.at/amtshelfer/finanzielles/rechnungswesen/abgaben/ortstaxe.html
3.	<i>Berlín</i>	Berliner City Tax (Übernachtungssteuer)	5,0 % z čisté ceny za ubytování (bez DPH a další doplňkových služeb – minibar, wellness...)
			http://www.berlin.de/tourismus/infos/3298255-1721039-city-tax-fuer-berlintouristen-tritt-in-k.html
4.	<i>Řím</i>	Tourist Accommodation Tax	2 – 7 €/osoba/noc (penziony – 5* hotely)
			http://www.turismoroma.it/news/contributo-di-soggiorno?lang=en
5.	<i>Paříž</i>	Tourist Tax (taxe de séjour)	0,20 – 1,50 €/osoba/den
			http://en.parisinfo.com/where-to-sleep-in-paris/info/faq#question_1338
6.	<i>Amsterdam</i>	Tourist Tax	5 % z ceny ubytování (bez snídaně)
			http://amsterdam.org/en/forum/790/tourist-tax-amsterdam-2015.html
7.	<i>Hamburg</i>	Kultur- und Tourismustaxe	0,50 - ? € (0,50 € za ubytování v ceně 10 – 25 €, 4 € za ubytování v ceně do 200 €, za každých dalších 50 € navíc)
			http://www.hamburg-tourism.de/service/kultur-und-tourismustaxe
8.	<i>Salzburg</i>	Allgemeine Ortstaxe	1,10 € (bez rozdílu třídy ubytovacího zařízení) + 0,05 € (zvláštní příspěvek do fondu na podporu cestovního ruchu)
			https://www.stadt-salzburg.at/internet/politik_verwaltung/steuern/formulare_324736/ortstaxe/allgemeine_ortstaxe_formulare_405839.htm

3. Simulační model

<i>Varianta sloučení poplatků, pro všechny obce, povinné pro všechny osoby, bez osvobozených skupin</i>									
Sazba	10 Kč	12 Kč	15 Kč	16,11 Kč	20 Kč	21Kč	27,375 Kč (1 EUR)	30 Kč	50 Kč
Výše vybraných příjmů v Kč	318 965 190,00	382 758 228,00	478 447 785,00	513 821 024,57	637 930 380,00	669 826 899,00	873 167 207,60	956 895 570,00	1 594 825 950,00
Rozdíl oproti stávajícímu stavu (MP UK max. 6 Kč; MP LRP max. 15 Kč)	-194 852 533,00	-131 059 495,00	-35 369 938,00	0,00	124 112 657,00	156 009 176,00	359 349 484,63	443 077 847,00	1 081 008 227,00

Zdroj: Vlastní zpracování, 2015.

Pozn.: Model pracuje s daty za rok 2013. Devizový kurz 1 EUR = 27,375Kč, platný k 25. 3. 2015.

realita 2013

MPUK 213 139 953,00 Kč

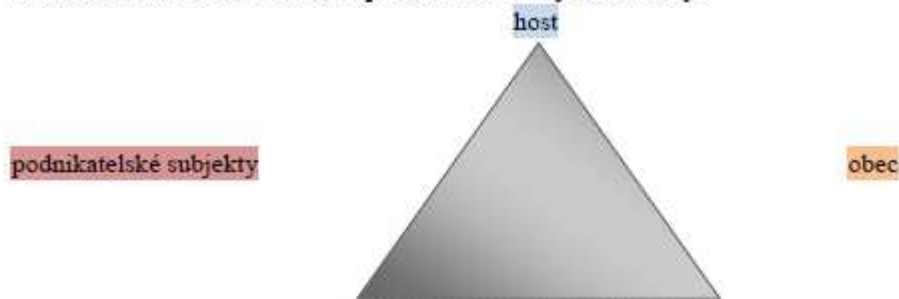
MPLRP 300 677 770,00 Kč

celkem 513 817 723,00 Kč

16,11 Kč

4. Svobodný stát Sasko

Obrázek 4 Finanční mix dle doporučení DTV a jeho nástroje

Zdroj: Vlastní zpracování s využitím dat LTV (2014).

Tabulka 26: Trojúhelníkový model pro finanční mix dle doporučení DTV

Host
<ul style="list-style-type: none"> ▪ spoluúčast prostřednictvím odvodu lázeňského poplatku ▪ spoluúčast prostřednictvím odvodu poplatků za služby cestovního ruchu obecních zařízení cestovního ruchu
<ul style="list-style-type: none"> ▪ odvod na podporu kultury, resp. „City-Taxe“ nebo jinde „daň z lůžka“: zde musí host platit za každé přenocování 1-2 EUR (v závislosti na velikosti ubytovacího zařízení); poplatek je účtován ubytovacímu zařízení a jeho využití obcí by mělo být účelově vázáno
Podnikatelské subjekty
<ul style="list-style-type: none"> ▪ financování zařízení cestovního ruchu prostřednictvím členských příspěvků ▪ zavedení daně z cestovního ruchu, resp. poplatku cestovního ruchu ▪ dobrovolné modely financování (např. Fond cestovního ruchu v Norimberku, Poplatky na podporu cestovního ruchu na Rujaně)
Obec
<ul style="list-style-type: none"> ▪ institucionální podpora ▪ podpora vázaná na projekty ▪ smluvní spolupráce mezi obcí a organizacemi cestovního ruchu

Zdroj: Kulichová, 2014 s využitím DTV, 2010.

5. Kritické body

- Nejednotný názor (hoteliéři x zástupci obcí) na sloučení MP UK a MP LRP do jednoho místního poplatku včetně nastavení výše jeho sazby.
- Nejednotné znění zákona o místních poplatcích a stavebního zákona ve věci charakteristiky, resp. účelu hromadného ubytovacího zařízení.
- Osvobozené skupiny osob od platby místních poplatků jsou nelogické, duplicitní k sociální politice státu.
- Obava ze zavádění paušálního způsobu výběru místních poplatků.
- Neexistuje efektivní kontrola ze strany obcí, chybějí objektivní nástroje.
- Chybějící metodika pro obce pro sektor cestovního ruchu (Co se počítá do výdajů cestovního ruchu? Jak měřit dopady cestovního ruchu? Jaká data pravidelně sbírat a jak je vyhodnocovat?).
- Hoteliérům chybí účelová vázanost vybraných finančních prostředků. Příjmy z cestovního ruchu investují obce do jiných oblastí rozvoje či do osobního „rozvoje“ zaměstnanců úřadů.
- Chybí systematická diskuse mezi podnikateli v cestovním ruchu a zástupci obcí nad potřebnými investicemi do cestovního ruchu.
- S problematikou místních poplatků se nijak pozitivně nepracuje, ani z pohledu managementu (komunální plánování), ani z pohledu marketingu.

Lucie Plzáková
odpovědná řešitelka projektu
Vysoká škola hotelová v Praze 8, spol. s r. o.
Svídnická 506
181 00 Praha 8

E-mail: plzakova@vsh.cz

